TECHNOLOGICKÉ CENTRUM PRAHA

36. setkání Pracovní skupiny TC Praha pro finanční a právní management projektů H2020/HE - FINPRA

Shrnutí prezenční části setkání
8. prosince 2025 v TC Praha

PREZENTACE Z AKCE

Diskuse o podobě budoucího FP10 po roce 2028

Zachování názvu "HE"

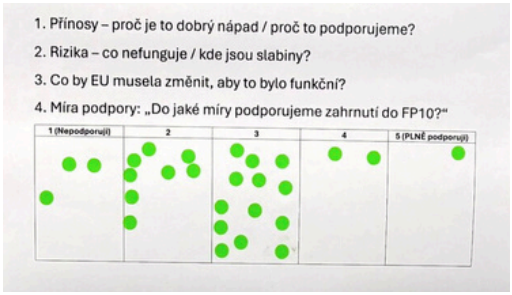

Téma zachování názvu Horizont Evropa vzbudilo mezi účastníky živou diskusi. Přínosy spojené s pokračováním v tomto názvu spočívají zejména v kontinuitě a ve skutečnosti, že „Horizont Evropa" je již dobře etablovaná značka, kterou evropská výzkumná komunita široce zná. Oproti obecnému označení „rámcový program (FP)" nese výraznější identitu, působí srozumitelněji pro příjemce a usnadňuje komunikaci i viditelnost programu navenek.

Převážila však obava, že pokud by název zůstal zcela totožný s aktuálním programem, mohlo by to v praxi způsobit významné interpretační potíže. Nová pravidla FP10 by se pak obtížně odlišovala od pravidel stávajících a zvyšovalo by to riziko nedorozumění mezi žadateli, příjemci i administrátory. Účastníci opakovaně zdůrazňovali, že změna názvu je užitečným signálem změny pravidel – a její absence by mohla vést k mylnému dojmu, že se nic nemění.

Jako nejpřijatelnější kompromis proto zazněl návrh **zachovat klíčový prvek značky „Horizon", zatímco druhá část názvu by se v dalších rámcových programech měnila.** Tento přístup by spojoval kontinuitu s jasnou identifikací nové generace programu. Padaly různé návrhy, například Horizon 2030, Horizon 2, Horizon Europe+ nebo Horizon 10.

Objevily se i ojedinělé názory, že zachování zcela stejného názvu by nemuselo představovat zásadní problém – jako příklad byl zmíněn program ERASMUS, který si dlouhodobě uchovává stejné označení. Tento postoj však sdílela jen menší část účastníků.

Zrušení skutečných osobních nákladů

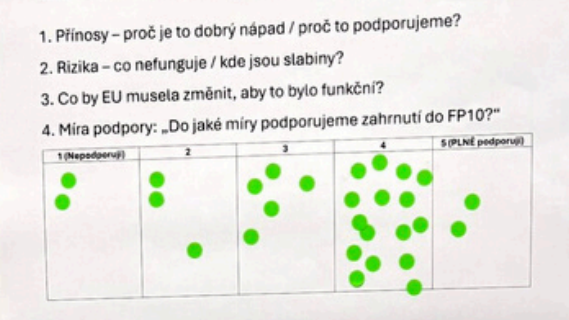

Účastníci diskuse vnímají možné zrušení vykazování skutečných osobních nákladů jako krok, který by mohl přinést určité zjednodušení – zejména snížení administrativní zátěže spojené s výpočty denních sazeb a s opakovaným ověřováním způsobilých položek. Přínosem by mohla být i menší míra nejistoty u auditů a větší předvídatelnost v plánování rozpočtu.

Většina účastníků však upozorňuje na zásadní negativa této změny. Hlavním problémem je diskontinuita se stávající praxí, která je hluboce zakořeněná v institucionálních procesech a finančních systémech příjemců, a také obtížnější kombinace nákladů s jinými zdroji financování, kde se skutečné náklady často požadují. Navzdory nedostatkům současného systému založeného na skutečných osobních nákladech je proto mezi příjemci **stále silná preference tento model zachovat – nicméně jej modernizovat, zjednodušit a zpřehlednit**.

Účastníci se shodují, že nejefektivnější cesta ke zjednodušení by spočívala v odstranění technických výpočtů (zejména denní sazby) a v **možnosti vycházet přímo ze skutečných nákladů, jak jsou vedeny v účetnictví příjemce**. Tím by zůstala zachována flexibilita i realistické pokrytí mzdových nákladů, ale zároveň by se odstranila velká část administrativní zátěže a interpretačních sporů.

Personnel Unit Costs (PUC)

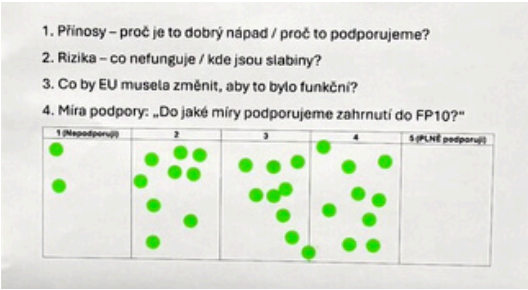

V případě, že by Evropská komise přesto zvolila cestu přechodu na jednotkové náklady pro osobní náklady, účastníci vidí některé potenciální výhody – zejména vyšší předvídatelnost, transparentnost a jednodušší rozpočtování. Jednotkové sazby by mohly usnadnit řízení projektů, pokud by odpovídaly reálným nákladům a lépe reflektovaly různé typy pracovišť.

Současná podoba PUC je však účastníky hodnocena jako nepřijatelná a nefunkční pro plošné využití v FP10. Nejčastěji zmiňované problémy zahrnují:

- nízké sazby, které zdaleka nepokrývají skutečné mzdy,
- průměrování za celou instituci (PIC), které nereflektuje rozdílnou kvalifikaci a senioritu pracovníků na EU projektech,
- nezohlednění růstu mezd v průběhu projektu,
- riziko demotivace excelentních výzkumníků a klíčových expertů, na nichž jsou projekty často postaveny.

Při diskusi o tom, jaké změny by byly nezbytné, aby mohl být systém používán, se účastníci shodli na několika podmínkách:

- možnost **zohlednit nárůst mezd v čase**,
- alternativní způsob výpočtu sazeb, **například využití mediánu místo průměru,**
- **možnost více sazeb v rámci jedné instituce** (např. podle fakult či typů pracovišť),

- možnost pilotního provozu či testování před plošným zavedením.

Bez těchto úprav by podle většiny účastníků zavedení PUC mohlo způsobit výrazné podfinancování lidských zdrojů a ohrozit kvalitu implementace projektů.

Single Rulebook pro FP10 + ECF

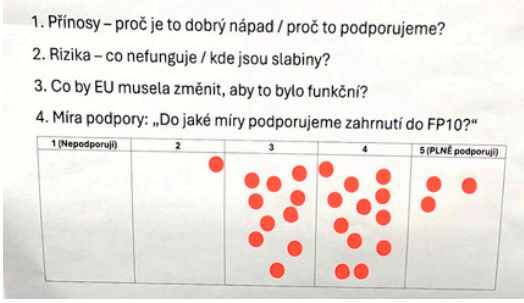

Single Rulebook pro FP10 + ECF je vnímána jako krok, který může přinést výrazné zjednodušení díky jednotnému rámci pravidel napříč programy. Účastníci oceňují především větší **přehlednost a predikovatelnost**, snadnější přípravu žádostí i realizaci projektů a celkové **snížení administrativní zátěže**.

Současně však zaznívá upozornění na možné slabiny – zejména na riziko příliš **rigidního rámce**, který nemusí zohlednit specifika různých typů projektů či sektorů.

Aby Single Rulebook fungovala skutečně efektivně, je podle respondentů nezbytné zajistit dostatečnou flexibilitu pravidel a důsledně dbát na to, aby se do systému nevracela skrytá byrokracie, jež by deklarované zjednodušení oslabovala.

Celkové vnímání této myšlenky je nicméně pozitivní.

Lump sum jako výchozí forma financování v FP10

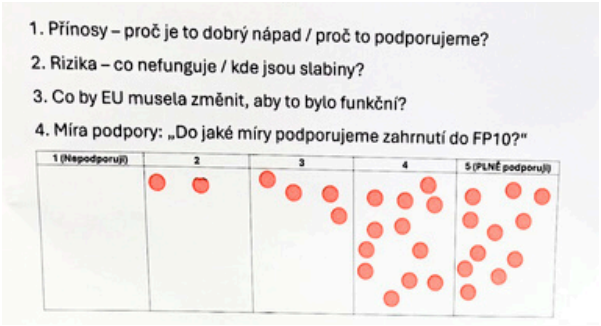

Financování formou lump sum je mezi účastníky vnímáno převážně pozitivně, a to zejména díky výraznému **snížení administrativní zátěže**, přesunu důrazu na skutečně dosažené výsledky a aktivity místo sledování dílčích způsobilých nákladů, odstranění komplikovaných výpočtů denní sazby u osobních nákladů a také díky absenci finančních auditů.

Přesto se objevují i určité obavy. Někteří upozorňují na náročnost přípravy rozpočtu v podobě **detailní excelové tabulky**, i když část administrátorů ji nepovažuje za významnou zátěž. Dále jsou zmiňovány **vyšší nároky na projektové řízení** a dohled nad realizací projektových aktivit, možné riziko méně aktivního zapojení některých partnerů a také nejistota týkající se technických reviews a požadovaného rozsahu uchovávané dokumentace k prokázání řádné implementace projektu.

Pro zlepšení fungování lump sumu by podle účastníků pomohla úspěšná **integrace rozpočtové tabulky přímo do portálu F&T** (plánováno v 2026) větší transparentnost ohledně ex-post technických reviews a kvalitnější metodická podpora, zejména směrem ke koordinátorům.

Blind evaluation

Téma hodnocení metodou blind evaluation vyvolalo mezi účastníky **převážně kritické reakce**. Přestože několik z nich připustilo, že anonymizované hodnocení může vést k **větší objektivitě**

a potenciálně i k **lepším výsledkům**, chyběly konkrétní informace, které by tento přínos potvrzovaly. Účastníci nicméně ocenili, že tato metoda **omezuje riziko střetu zájmů** u hodnotitelů a motivuje žadatele k pečlivějšímu vysvětlení technických kapacit projektu bez spoléhání na reputaci organizace nebo konkrétních řešitelů.

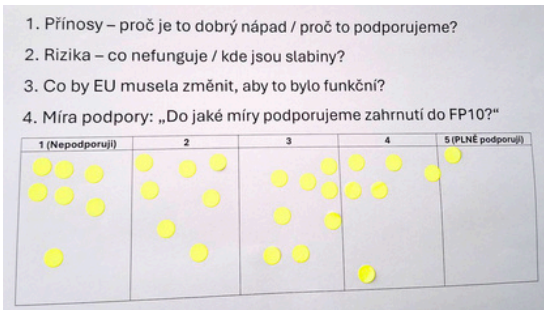

Převládající část diskuse se však soustředila na **praktické obtíže**. Účastníci opakovaně zdůrazňovali, že příprava projektového návrhu tak, aby nebylo možné identifikovat zapojené organizace, je **mimořádně náročná**. Týká se to především popisu kapacit a silných stránek či uvádění specifických odborných kompetencí, které jsou často samy o sobě identifikující. Někteří sdíleli zkušenost s **vyřazením projektu** právě kvůli tomu, že i přes veškerou snahu nezvládli odstranit všechny identifikační prvky. Zaznělo také, že příjemci nejsou na tento typ psaní projektů zvyklí a že z anonymizovaného popisu je **obtížnější posoudit proveditelnost** projektu.

V diskusi převládlo přesvědčení, že současný systém blind evaluation je nastaven **spíše nevýhodně** a způsobuje zbytečnou nejistotu. Účastníci proto uvítali několik možných zlepšení:
– jasné **metodické pokyny Evropské komise**, jak připravit úspěšný návrh,
– vytvoření **speciálních šablon** pro anonymizované projektové návrhy,
– zavedení **formální kontroly identifikačních prvků** před zpřístupněním projektových návrhů hodnotitelům, která by umožnila jejich úpravu či doplnění.

Two-stage calls

Téma dvoukolových výzev bylo účastníky hodnoceno **velmi pozitivně**. Zdůrazňovali zejména přínos prvního kola, ve kterém se r**ychle vyřadí nekvalitní návrhy** a také **návrhy generované umělou inteligencí**, což zvyšuje celkovou kvalitu postupujících návrhů.

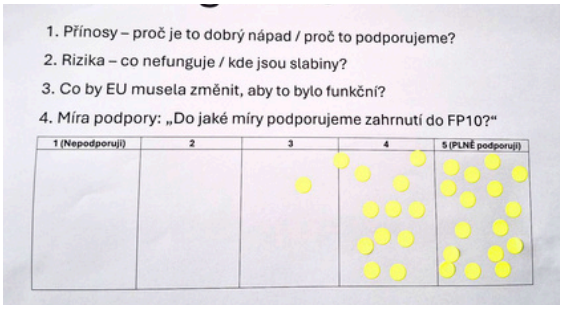

Účastníci ocenili, že příprava projektového návrhu pro první kolo je **méně náročná**, vyžaduje **méně času a administrativy** a umožňuje rychleji získat informaci o neúspěchu. Organizace tak mohou včas přesunout kapacity na jiné příležitosti. Vítanou výhodou je i možnost **upravovat složení konsorcia** ve druhém kole, které tak může lépe odpovídat potřebám finálního návrhu.

Diskuse však upozornila i na několik významných nevýhod. Nejčastěji zaznívala kritika **dlouhé doby mezi podáním návrhu a podpisem grantové dohody**. Tato prodleva může způsobit, že organizace **ztratí klíčové řešitele**, kteří jsou financováni výhradně z projektu a nemají zajištěné prostředky na mezidobí. Objevily se také zkušenosti, že i v prvním kole je někdy nutné odvést **stejně rozsáhlou práci na projektovém návrhu** jako u jednokolových výzev.

Účastníci se shodli, že dvoukolové výzvy přinášejí **výrazné benefity** a jsou vnímány jako obecně funkční nástroj, který zvyšuje efektivitu celého procesu. Zároveň by uvítali několik zlepšení: zejména **přesnější definice prvků v projektových šablonách**, například u **KPI** či **Ganttova diagramu**, aby byl postup přípravy návrhu jasnější a více sjednocený.

Zkrácení time-to-grant

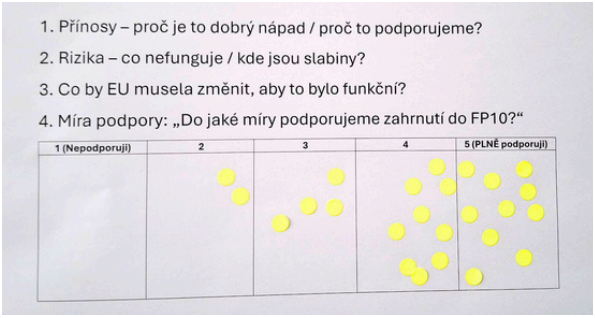

Diskuse o zkrácení time-to-grant, přinesla převážně **pozitivní hodnocení**. Účastníci oceňovali především **rychlost celého procesu**, obzvlášť při srovnání s českými grantovými schématy, kde je schvalování projektů často podstatně delší.

Současně však zaznívala řada kritických poznámek k samotné fázi přípravy grantové dohody (grant agreement preparation), které se zkrácení týká.

Účastníci upozornili, že to je velmi stresující období, které klade značné nároky na koordinátora. Upozorňovali, že dvouměsíční lhůta nemusí být v mnoha případech dostačující ani pro validaci partnerů Centrální validační službou, ani pro vyjednání finálních podmínek projektu a grantové dohody mezi partnery a s poskytovatelem grantu.

Přes tyto výhrady účastníci shodně uváděli, že celkové zkrácení time-to-grant je krok správným směrem. Jako možný prostor pro zlepšení byl zmíněn návrh umožnit podpis konsorciální smlouvy přímo v portále Funding & Tenders, což by mohlo urychlit administrativní procesy mezi partnery projektu.

Více o FINPRA